

سروش، عبدالکریم، ۱۳۲۴ -

ادب قدرت، ادب عدالت/عبدالکریم سروش. - تهران: صراط،
۱۳۸۵.

۳۷۸ ص.

ISBN: 964-5633-20-6

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه بصورت زیر نویس

چاپ اول: ۱۳۸۶

قدرت (علوم اجتماعی)، علوم حیاسی - فلسفه، عدالت، آزادی - تفکر
دینی - ایران.

۳۰۳/۳

۴ الفبا من / JC۳۳۰

۳۶۵۱۱ - ۸۵

کتابخانه ملی ایران

جامعه و سیاست ۱۰

ادب قدرت، ادب عدالت

عبد الکريم سروش

تهران - بهار

۱۳۸۶

مؤسسه فرهنگی صراط

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۶ آذر، کوچه پنجم، شماره ۳۶.

تلفن: ۶۶۴۱۹۸۰۸، فاکس: ۶۶۹۵۴۰۱۲

www.srateci.com

info@srateci.com

ادب قدرت: ادب عدالت

عبدالکریم بسروش

طرح جلد: علی میرایی

نوبت چاپ: اول / بهار ۱۳۸۶

چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر طایره آفاق

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۸۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار
۳	ادب صدق و ادب عدل
۲۱	اندر باب امکان عدالت
۳۷	روشنفکری چون روش
۵۳	لزوم داشتن تنوری برای اصلاحات
۷۷	استبداد نظری، استبداد سیاسی
۹۹	دین و قدرت سیاسی
۱۳۳	اخلاق و قدرت سیاسی
۱۴۵	آزادی و قدرت سیاسی / بخش اول
۱۸۷	آزادی و قدرت سیاسی / بخش دوم
۲۲۷	آزادی و قدرت سیاسی / بخش سوم
۲۵۵	آزادی بیان؛ حق اظهار نظر و ابراز عقیده / بخش اول
۲۸۱	آزادی بیان؛ حق اظهار نظر و ابراز عقیده / بخش دوم
۲۹۹	آزادی خواهی در دوران جدید
۳۱۱	نقد اخلاقی قدرت
۳۳۱	دو نزاع مهم در تاریخ معاصر ایران
۳۵۱	آیا سیاست ما عین دیانت ماست؟
۳۸۳	نمایه‌ی نام کتاب‌ها
۳۸۴	نمایه‌ی نام اشخاص

پیشگفتار

این دفتر می‌خواست که سیاست‌نامه‌ی سوم باشد، مشتمل بر خطابه‌ها و مصاحبه‌ها و نامه‌ها. اما فربهی فراوانش (بیش از هشتصد صفحه) آفت آن شد و آن را به دو نیمه منقسم کرد: نیمه‌ی اول فقط خطابه‌ها را در برمی‌گیرد و خصلتی تئوریک دارد و عنوان «ادب قدرت، ادب عدالت» بر پیشانی آن است؛ و نیمه‌ی دوم که سیاسی‌تر و کاربردی‌تر است و به مصاحبه‌ها و نامه‌های سیاسی اختصاص دارد، عنوان «سیاست‌نامه‌ی سوم» ویژه و زینده‌ی اوست و چند ماه دیگر از زهدان زمان پا به جغرافیای جهان خواهد نهاد.

در «ادب قدرت، ادب عدالت»، بازیگران بزرگ هم‌چنان قدرت و عدالت‌اند که دیری است به میهمانی ذهن من آمده‌اند و دمی از پرسیدن و چالش کردن باز نمی‌ایستند. پاره‌ای از پاسخ‌های من به آن پرسشگران پر شور، درونمایه‌ی این دفتر را آفریده است. به‌ویژه پیوند میان «ادب صدق و ادب عدل» از نکته‌های عزیزی است که من سخت دل‌بسته‌ی آنم و گمان می‌کنم ما را در کشف معنای عدل و در تحقق مفاد آن کمک بسیار تواند کرد.

در پرتو این پیوند است که می‌توان دروغ‌گویی را عملی ظالمانه خواند و رواج آن را نه فقط حاجب حقیقت که نشانه‌ی غیبت عدالت هم دانست.

سخن گفتن از عدالت به قهر منطقی، سخن گفتن از استبداد و آزادی را هم ایجاب می‌کند و لذا فلسفه‌ی حضور این مفاهیم در این دفتر نیز آشکار می‌شود.

اما مهم‌تر از همه «نقد اخلاقی قدرت» است که به تمام قامت در این دفتر حاضر است. سؤال این است چرا ما استبداد را نکوهش می‌کنیم و آزادی را ستایش می‌کنیم؟ آیا آن نکوهش و این ستایش، اخلاقی‌اند یا به موازین دیگر راجع می‌شوند؟ پاسخ این کتاب آن است که بلی، آزادی اخلاقاً بهتر از استبداد است و اگر چنین برتری اخلاقی‌ای در کار نباشد، آزادی خواهی ما پایه‌ای استوار نخواهد داشت. چنین است که اخلاق - که تجسم تام عدالت است - نه تنها بر رفتار فردی بل بر سیاست و دیانت حکم می‌راند و آن‌ها را رهبری می‌کند.

امیدوارم خطابه‌های ویرایش شده‌ی این کتاب، شامل نکته‌های تازه‌ای در مقولات یاد شده باشد و رنج خواننده‌ی هوشمند را در خواندن این دفتر بی‌پاداش نگذارد.

از خداوند بزرگ پاداشی بزرگ برای مدیر محترم مؤسسه صراط و سرکار خانم رقیه رسولی، ویراستار محترم کتاب طلب می‌کنم.

عبدالکریم سروش

آذرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج